

KOMUNIKACE A SLOH

Výpisy

Podle tabulky žáky podrobně seznámíme se způsobem, jak tvořit výpisy.

Výpisy motivujeme jako jeden z velmi důležitých slohových útvarů, neboť budou žákům sloužit k uchování důležitých informací po celou dobu jejich dalšího studia.

1 Výpisy ve větách:

Roku 1526 byl zvolen českým králem Ferdinand I. Habsburský. Habsburkové toužili ovládat celou Evropu. Ferdinand I. chtěl získat český trůn dědičně, ale české stavy jeho nároky neuznaly. Ferdinand I. spojil rakouské země, český stát a část Uher neobsazenou Turky. Tím vzniklo největší a nejlidnatější soustátí, nazývané habsburská mnohonárodnostní monarchie. Trvala až do r. 1918.

Výpisy formou hesel:

1526 – Ferdinand I. Hasburský českým králem – touha po ovládnutí Evropy – dědičný nárok na trůn – neuznán českými stavy – spojení rakouských zemí, českých zemí a části Uher – největší a nejlidnatější – habsburská mnohonárodnostní monarchie – do r. 1918
(Výpisy formou hesel jsou stručnější a přehlednější.)

C

M

Určování základních skladebních dvojic

Připomeneme si Jiřího Žáčka a uhodneme hádanku. Žáci si určitě vzpomenou na celou řadu hádanek (lze soutěžit i ve skupinách).

1 tká si tkadlec, je živobytí, (on) věší, vítr odnese

2 **Možné řešení:** Bratr hraje na housle. Markétka spočítala rovnici. Sousedé opravují ústřední topení. K obědu nám maminka usmažila řízky. Na komíně si čápi vybudovali hnízdo. V sadu už rozkvetly šeříky. Dědeček nebyl doma. Rodiče o tom věděli. Cestu lemovaly lípy.

RA

Podle tabulky tvoří žáci samostatně věty a určují druhy podmětu a druhy přísudku v libovolném textu (např. v literární výchově nebo jiné učebnici), žáci vyhledávají základní skladební dvojice, určují druhy přísudku, holé věty samostatně rozvíjejí (možno pracovat i ve skupinách – např. která skupina vytvoří v určité stanovené době nejvíce vět apod.). Forma soutěže – žáci se rozdělí na několik skupin, jedna tvoří holé věty, další skupina rozvíjí podmět a třetí skupina rozvíjí přísudek.

Ke cvičení 2 – žáci vyhledají slovesa a nahrazují je synonymy.

L

Hádanka: pavouk tká pavučiny.

Sliby chyby.

3 **Možné řešení:** Kočka chytla myš. V teplých oblastech se pěstuje vinná réva. Labe pramení v Krkonoších. Vlaštovky odletěly do teplých krajin. Bratr studuje na gymnáziu. V zoo jsme viděli žirafy a slony. Babička pěstuje na zahradě růže. Venku fouká studený vítr.